

Jan Marcel Mathieu van der Pluijm is op 1 maart 1920 geboren in Breda. Van der Pluijm groeide op in Breda, waar hij in de jaren dertig het schoolblad van het Onze Lieve Vrouw lyceum redigeerde.

Hij was scout bij de katholieke St. Jozefgroep in Breda. Hij nam als verkenner deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang in 1937. Hij zat in subkamp 1 en was onder andere tolk. Jan werd later scoutsleider (vaandrig) bij zijn groep en kende Pim Froger uit deze tijd.

Hij studeerde tijdens de bezetting aan de Katholieke Economische Hogeschool van Tilburg en was secretaris van de Katholieke Jong Studentenbeweging. In Tilburg ontmoette hij de latere katholieke voorman Jan de Quay en voelde zich korte tijd aangetrokken tot diens Nederlandse Unie. Maar toen deze aansluiting zocht bij het Zwart Front van Arnold Meyer, keerde hij zich ervan af. Hij weigerde de loyaliteitsverklaring aan de bezetter te tekenen, brak zijn studie af en dook onder.

Froger was toen kapelaan in Heerle. Hij besloot om daar een vakantieboerderij voor stadskinderen te starten, zijn oog viel op boerderij Nieuw Moerbeek. De bedoeling was dat kinderen uit de grote steden, die honger leden, hier twee week konden aansterken. Hij stelde Toon van Oers in april 1942 aan als beheerder. Oers kreeg al snel versterking door assistenten die Froger in eerste instantie vond binnen de Katholieke verkenners.

Jan kwam in het najaar 1942 in Moerbeek en werd als landbouwkundig ingenieur 'essentieel voor de voedselvoorziening'. Froger regelde de papieren. Van der Pluijm was een van de eerste die zo aan de Arbeitseinsatz ontkwam.

Ook de scouts Jan van Nassau uit Roosendaal en de broers Kees, Theo en Jo van Veenendaal uit Utrecht werden actief op de boerderij. Daarnaast doken Sjef van Beckhoven en Jan Haarhuis hier onder.

De eerste jaren waren het vooral verkenners die met verzonden functies als landarbeider of boer aan het werken in de Duitse munitie en wapenindustrie wisten te ontkomen. Naar schatting 1500 kinderen wisten daarnaast in Nieuw Moerbeek op krachten te komen. Froger en zijn vaste Moerbeek groep van 10 tot 15 man was niet alleen actief op de boerderij. Ze zorgden voor schuilgelegenheid in het dorp, legden een illegale telefoonnet aan en zorgden en direct na de bevrijding voor dat er weer stroom kwam in het dorp. Froger hield zich daarnaast bezig met spionage voor de geallieerden. Met de telefoonlijn stond hij in verbinding met mensen achter de frontlinie. Jo van Veenendaal had daar naar alle waarschijnlijkheid voor gezorgd. Hiermee gaven ze o.a. de coördinaten door aan de geallieerden van het hoofdkwartier van de Duitsers in Heerle. Na een beschieting daarvan,

waren de Duitsers gevlucht. In het hoofdkwartier vond men toen een kaart met daarop alle posities van de Duitse troepen in Brabant. Theo van Veenendaal heeft die kaart om zijn lijf gebonden en, gekleed in een boerenoveral, naar het verzet in Breda gebracht. Die heeft de kaart vervolgens aan Generaal Demsey gegeven.

Na de oorlog bleef Jan actief binnen Scouting en was onder andere bekend als kampvuurleider.

Jan was econoom en journalist. Hij was eerst chef van de sociaal-economische redactie van de Volkskrant en werd de eerste academicus die hoofdredacteur van de Volkskrant werd, van 1964 tot 1982. Hij was verantwoordelijk voor de sterke groei en de vernieuwing van de krant.

Hij is overleden in Amstelveen op 20 mei 1988.

Meer informatie

[Registratie Jan Marcel Mathieu van der Pluijm op 1 maart 1920 te Breda » Open Archieven de Stem | 3 mei 1986 | pagina 31 - Krantenbank Zeeland](#)

[Jan van der Pluijm - Wikipedia](#)

[De Volkskrant » 01 aug 1987 - Art. 415 | Delpher](#)

[Pluym, J.M.M. van der - Katholiek Documentatie Centrum](#)

[De Volkskrant » 12 okt 1955 - Art. 168 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.